

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

สำนักงานระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control,
Ministry of Public Health.

ประจำสัปดาห์

ISSN 0859-547X

<http://epid.moph.go.th/>

ปีที่ ๓๔ : ฉบับที่ ๓๑ : ๘ สิงหาคม ๒๕๔๖, Volume 34 : Number 31 : August 8, 2003

วิสัยทัศน์

กรมควบคุมโรค “ เป็นผู้นำด้านวิชาการและเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรคในประเทศและระดับนานาชาติ ”

สำนักงานระบาดวิทยา “ ศูนย์ความเชี่ยวชาญระดับสากล ในด้านมาตรฐานงานระบาดวิทยา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายในและนานาชาติ สร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญา ป้องกันโรค ภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน ”

ทุกรายงานมีคุณค่าต่อระบบเฝ้าระวังและการควบคุมป้องกันโรค โปรดช่วยกันตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องและส่งให้ทันตามกำหนดเวลา (ภายในเช้าวันอังคาร)

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	34	44	47	50	59	55	57	62	49	69	63	65	61	61	59

สัปดาห์ที่	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	60	66	65	66	69	67	63	66	69	70	64	66	64	65	61	68

สัปดาห์ที่ 31 วันที่ 27 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม พ.ศ. 2546

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 31 ส่งทันเวลา 68 จังหวัด

ปี พ.ศ. 2546 ประเทศไทย

ส่งข้อมูลทันเวลาสัปดาห์นี้ 68 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 89.47

สรุปสถานการณ์การเกิดโรคที่สำคัญ สัปดาห์ที่ 31 วันที่ 27 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม พ.ศ. 2546

ในสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 27 กรกฎาคม ถึง 2 สิงหาคม พ.ศ. 2546 สำนักงานระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การระบาดของโรคอุจจาระร่วง

มีการระบาดของโรคอุจจาระร่วงจากการรับประทานอาหารที่ปรุงจากเนื้อกระบือที่ตำบลบ้านบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผู้ป่วยทั้งสิ้น 284 ราย ผู้ป่วยทุกรายมีอาการถ่ายเป็นน้ำ มีไข้ ปวดท้อง

- * สรุปสถานการณ์การเกิดโรคที่สำคัญ สัปดาห์ที่ 31 วันที่ 27 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม พ.ศ. 2546 579
- * การสอบสวนผู้เสียชีวิตภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กรุงเทพมหานคร พฤษภาคม 2546 580
- * รายงานการเฝ้าระวังโรคในชาวต่างชาติ, ประเทศไทย, มกราคม - กรกฎาคม 2546 583
- * สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทย ณ วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 585
- * ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วน สัปดาห์ที่ 31, วันที่ 27 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม พ.ศ. 2546 588
- * ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือน กรกฎาคม 2546 595

ปวดศีรษะ และมีประวัติรับประทานอาหารที่ปรุงแบบสุก ๆ ดิบ ๆ หรือที่ปรุงแบบสุกจากเนื้อกระบือที่ฆ่าแหละกันเองในหมู่บ้าน โดยไม่มีการชะล้างใด ๆ ก่อนวางขายบนพื้นที่ปูด้วยผ้าพลาสติกที่เคยใช้ในการตีข้าว และเนื้อบางส่วนได้ถูกบรรจุลงในถุงปุ๋ย นอกจากนี้ ยังพบว่าซากกระบือดังกล่าวอาจจะปนเปื้อนกับปุ๋ยสูตร 15-15-15 และเชื้อโรคอื่น ๆ ระหว่างการขนย้ายจากบริเวณที่ฆ่าแหละไปยังบริเวณที่วางขาย ซึ่งขณะนี้การระบาดได้สงบลงแล้ว โดยมีผู้ป่วยรายสุดท้ายเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 เวลา 16.00 น. สำหรับผู้ป่วยรายแรกเป็นหญิง อายุ 37 ปี มีอาการปวดท้อง ใจสั่น น้ำลายมากกว่าปกติ คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้ ปวดท้อง และถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ หลังจากรับประทานลาบดิบและแกงอ่อมที่ปรุงจากเนื้อกระบือดังกล่าว ได้ประมาณ 10 ชั่วโมง

สำหรับผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบว่า ในช่วงแรกทำ Rectal Swab Culture 50 ตัวอย่าง ให้ผลลบต่อเชื้อ *Vibrio Cholera* ทุกตัวอย่าง ต่อมาได้ทำ Rectal Swab Culture 140 ตัวอย่าง โดยส่งตรวจที่โรงพยาบาลสอ ด จังหวัดเชียงใหม่ พบเชื้อ *Salmonella* ได้ส่งการเพาะเชื้อจากภาชนะและอุปกรณ์ที่ใช้ปรุงอาหาร ส่งตรวจที่โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบเชื้อ *Salmonella* เช่นเดียวกัน ส่วนผลการตรวจเนื้อกระบือดิบ จากกรมปศุสัตว์ พบเชื้อ *Salmonella* group C

จึงสามารถสรุปได้ว่า การระบาดในครั้งนี้ น่าจะเกิดจากการรับประทานอาหารที่ปรุงจากเนื้อกระบือดิบที่ปนเปื้อนเชื้อ *Salmonella*

2. ใช้กาพหลังแอ่น

ผู้ป่วยเป็นเด็กหญิงอายุ 5 ปี อยู่บ้านเลขที่ 106 หมู่ 5 ตำบลก้าง อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 ด้วยอาการไข้สูง 37.9 องศาเซลเซียส ลิ้มตาเอง แขนขาขยับเองได้ ไม่รู้สึกตัว และอาเจียนลักษณะพุ่ง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลก้างในวันเดียวกัน และเสียชีวิตในวันรุ่งขึ้น ผล Hemoculture พบเชื้อ *Neisseria Meningitidis* จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น ยังไม่สามารถระบุแหล่งรังโรคได้อย่างชัดเจน

จากผลการเฝ้าระวังตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2546 จนถึงสัปดาห์นี้ มีผู้ป่วยสะสมทั้งสิ้น 35 ราย เสียชีวิต 5 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.056 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตายร้อยละ 14.29 และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยสะสมของปีนี้กับปีที่แล้ว ทำให้ดูเหมือนว่าปีนี้มีผู้ป่วยมากกว่าปีที่แล้วถึง 15 ราย แต่ในความเป็นจริงสถานการณ์การเกิดโรคใช้กาพหลังแอ่นของปีนี้ ไม่แตกต่างจากปีที่แล้วมากนัก กล่าวคือ มีการเกิดโรคกระจายไปในหลาย ๆ จังหวัด จังหวัดละ 1 – 2 ราย ยกเว้นที่จังหวัดตาก มีผู้ป่วยสูงถึง 13 ราย ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 เนื่องจากมีการระบาดของโรคนี้ในค่ายผู้อพยพ

รายงานโดย กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

การสอบสวนผู้เสียชีวิตภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

กรุงเทพมหานคร พฤษภาคม 2546

ความเป็นมา

กรมควบคุมโรค ได้รับแจ้งว่า มีเด็กหญิงอายุ 1 เดือน 4 วัน เสียชีวิตภายหลังได้รับวัคซีน จากโรงพยาบาลแห่งหนึ่งใน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 ได้ส่งคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อทั่วไป ร่วมกับ ศูนย์บริการสาธารณสุข 4 และกองควบคุมโรค สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร สอบสวนทางระบาดวิทยาการเสียชีวิตของเด็กหญิงดังกล่าว ในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยืนยันการวินิจฉัย
2. เพื่อทราบสาเหตุการเสียชีวิต ปัจจัยเสี่ยง และความสัมพันธ์กับการได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค
3. เพื่อค้นหาผู้ป่วยรายอื่นที่เกิดจากอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค